

Міжнародна
організація
праці

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект ЄС–МОП

«На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні»

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Проект фінансується
Європейським Союзом

Дотримання бізнесом принципів запобігання примусовій праці й торгівлі людьми

Різні підходи та механізми

Жолт Дудаш (МОП)

Дата: 11 квітня 2023 року

www.ilo.org/shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>

<https://www.youtube.com/c/EUILOProjectUkraine>

Кодекси поведінки...та їх виконання

- ☑ Встановлення в кодексі норм і еталонів
- ☑ Оцінювання дотримання кодексу
 - Аудити: внутрішні чи зовнішні
 - Виявлення випадків недотримання та ризику
- ☑ Ужиття коригувальних заходів для забезпечення дотримання
- ☑ Створення механізму подання й розгляду скарг
- ☑ Подальше оцінювання

Кодекси поведінки...та їх виконання

- ☑ Підвищення обізнаності щодо кодексу
 - Працівники
 - Керівники середньої та нижчої ланки
 - Бізнес-партнери
 - Інспекція праці
- ☑ Навчання й розбудова спроможності
- ☑ Робота з відповідними зацікавленими сторонами
- ☑ Комунікація та звітування про досягнуті результати

Міжнародна
організація
праці

Бразилія – Національний пакт про викорінення рабської праці

NATIONAL
PACT
For the Eradication
of Slave Labour

Викорінення примусової праці в ланцюгах постачань шляхом соціального діалогу

Передбачає багатоаспектний підхід для:

- підвищення рівня обізнаності,
- розбудови спроможності,
- забезпечення сталості

шляхом посилення діалогу та співпраці між
національними й міжнародними компаніями.

Мета – мотивувати більшу кількість компаній до
підписання Пакту або принаймні до підтримання
його цілей та ефективної реалізації.

Національний пакт у Бразилії (укладений у травні 2005 року)

- *Добровільне зобов'язання 200 підприємств – на які припадає близько 20% ВВП: заохочувати культуру дотримання норм серед бізнесів і організацій роботодавців щодо трудових прав.*
- *Серед підписантів – великі металургійні підприємства, проте не виробники яловичини, сої та бавовни.*
- *«Брудний список» – моніторинг громадянським суспільством і Керівним комітетом – застосування кодексу поведінки.*
- *Прив'язка до корпоративної соціальної відповідальності.*

Національний пакт

Деякі з компаній-підписантів Пакту

•Pão de Açúcar	•Petrobrás	•ABIT
•Carrefour	•FIRJAN	•Valisére
•Wal Mart	•McDonalds	•BOVESPA
•Coteminas	•SINDICOM	•Cia Marítima
•Belgo Mineira	•ABIT	•Suzano
•Banco Real	•Banco do Brasil	•Eletronorte
•Banco Santander	•Texaco	•Esso
•Shell	•Repsol YPF	•Infraero
•Ipiranga	•CEF	•Nutrimental
•Coca-Cola	•Freeway	• + ще 55 підприємств

▶ Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

14 вересня 2022 року Європейська Комісія представила пропозицію щодо ухвалення нормативного акта про заборону реалізації на внутрішньому ринку Європейського Союзу (ЄС) продукції, виробленої з використанням примусової праці, зокрема дитячої праці. Запропонований нормативний акт вписується в контекст зусиль ЄС із заохочення гідної праці в світовому масштабі.

Пропозиція охоплює всі товари, що надходять на ринок ЄС, тобто як товари, виготовлені в ЄС для внутрішнього споживання та експорту, так і імпортні товари. Положення пропозиції поширюються на товари будь-якого виду, включно з їхніми компонентами, незалежно від сектора чи галузі промисловості.

Держави-члени ЄС відповідатимуть за забезпечення застосування положень цього нормативного акта. Їхні національні органи влади матимуть право вилучати продукцію, вироблену з використанням примусової праці, з ринку ЄС за результатами відповідного розслідування. Митні органи виявлятимуть і зупинятимуть товари, вироблені з використанням примусової праці, на кордонах ЄС.

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

Ця пропозиція відповідає Плану дій ЄС у сфері прав людини на 2020-2024 роки, одним із пріоритетів якого є викорінення примусової праці та впровадження міжнародних стандартів відповідального ведення бізнесу.

Повідомлення Комісії про гідну працю в світовому масштабі ще раз підтверджує зобов'язання ЄС щодо гідної праці як у самому ЄС, так у всьому світі та встановлює внутрішню й зовнішню політику, за допомогою котрої ЄС виконує це зобов'язання.

Європейська Комісія разом з Європейською службою зовнішніх зв'язків (EEAS) випустила настанови для бізнесу з питань примусової праці, де роз'яснюються практичні аспекти належної сумлінності й подано огляд актів ЄС і міжнародних документів із питань відповідального ведення бізнесу, які є актуальними для боротьби з примусовою працею.

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

На міжнародному рівні пропозиція Комісії ув'язана з керівними принципами **Конвенції МОП про примусову працю (№ 29)** і **Конвенції МОП про скасування примусової праці (№ 105)**, а також **Протоколу до Конвенції № 29** та **Рекомендації МОП № 203**. Викорінення примусової праці до 2030 року й дитячої праці до 2025 року передбачено як окреме завдання в Цілях сталого розвитку ООН.

Пропозиція відповідає також зобов'язанню ЄС щодо дотримання прав людини, яке закріплене в **Договорі про Європейський Союз**, який вимагає відповідності діяльності ЄС положенням **Хартії основних прав Європейського Союзу** та **Європейської конвенції з прав людини** (статті 6). **Хартія основних прав ЄС** прямо забороняє примусову працю (стаття 5), як і **Європейська конвенція з прав людини** (стаття 4).

Запропонований нормативний акт має доповнити законодавчу базу ЄС із примусової праці. Наразі у ЄС немає жодного законодавчого акта, який уповноважував би владу держав-членів ЄС забороняти присутність на ринку товару, виробленого з використанням примусової праці. У ЄС є кілька законодавчих актів, що стосуються боротьби з примусовою працею, зокрема **Директива 2011/36/EU про боротьбу з торгівлею людьми** та **Директива 2009/52/EC про санкції проти роботодавців мігрантів із нерегульованим статусом**. У лютому 2022 року Комісія подала пропозицію щодо **директиви про комплексну перевірку корпоративної сталості (CSDDD)**. Усі держави-члени ЄС ратифікували Конвенцію МОП № 29 і зобов'язані вживати заходів проти примусової праці.

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

Початкова позиція Парламенту

Європейський Парламент у декількох резолюціях закликав запровадити заборону на продукцію, вироблену з використанням примусової праці, зокрема:

- У червні 2022 року в резолюції про новий інструмент торгівлі для заборони продукції, виробленої з використанням примусової праці, Парламент закликав до співпраці з партнерами, які підтримують викорінення примусової праці в глобальному масштабі й заборону товарів, виготовлених з використанням примусової праці;
- у березні 2021 року в резолюції щодо раціонального й відповідального ведення господарської діяльності Європейський Парламент закликав запровадити заборону на імпорт продукції, виробництво якої пов'язано з серйозними порушеннями прав людини, як-от примусова чи дитяча праця. Він наголосив також, що завдання з боротьби з такою практикою має включатися до всіх угод про вільну торгівлю в ЄС.

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

Держави-члени ЄС будуть зобов'язані призначити один або декілька компетентних органів, відповідальних за виконання завдань, викладених у вищезгаданому нормативному акті (стаття 12). Ці органи повинні будуть застосовувати ризик-орієнтований підхід (стаття 4), що означає, що вони мають зосередити свої зусилля на продукції, компаніях і місцях, де ризики примусової праці найбільш поширені й де їхній вплив, скоріше за все, буде найсильнішим. Отже, наголос, імовірно за все, ставитиметься на бізнесах, розташованих на перших етапах ланцюга постачань (імпортерах, виробниках, переробниках, постачальниках продукції).

Вищезгадані органи повинні будуть почати розслідування щодо продукції, стосовно якої є цілком обґрунтовані підстави вважати, що вони виготовлена з використанням примусової праці (стаття 5). У разі виявлення доказів цих підозр вони повинні будуть ухвалити рішення про видачу наказу про утилізацію товарів, уже розміщених на ринку, і про заборону розміщення цих товарів на ринку та їх експорт. Це рішення буде доведено до відома зацікавленої компанії, яка буде зобов'язана утилізувати товари, про які йдеться (стаття 6). Вищезгадане рішення також буде доведено до відома національних митних органів (стаття 15), які повинні будуть заборонити випуск відповідного товару в обіг або для експорту (стаття 17). Митні органи також уживатимуть заходів із метою забезпечити, щоб відповідний товар був утилізований згідно з національним законодавством і законодавством ЄС (стаття 20). Національні органи влади будуть зобов'язані поінформувати про своє рішення Комісію, а також інші держави-члени ЄС (стаття 9).

Запропонована в ЄС заборона продукції, виробленої з використанням примусової праці

Промисловість

Нові правила поширюватимуться на всі підприємства, що випускають продукцію на ринок ЄС або експортують продукцію з нього.

Комісія виключила з запропонованого документа мінімальну величину обсягу та (або) вартості продукції, в разі неперевикнення котрої розслідування не проводилося б. Хоча такий поріг звільнив би з-під дії нових заходів малі та середні підприємства, Комісія вирішила, що таке звільнення може поставити під загрозу ефективність пропозиції та створити правову невизначеність. Замість цього в пропозиції передбачено конкретні заходи для МСП: наприклад, перш ніж розпочати офіційне розслідування, компетентні органи повинні врахувати розмір і обсяг ресурсів зацікавлених суб'єктів господарювання, а також масштаб ризику примусової праці. Усі компанії одержать настанови з порадами про те, наприклад, де саме в їхніх ланцюгах постачань виявляти примусову працю й як саме. МСП користуватимуться додатковими засобами підтримки.

Компанії будуть зобов'язані утилізувати заборонені товари та покривати витрати на утилізацію. Крім того, якщо компанія не виконає рішення держави-члена ЄС за запропонованим нормативним актом, до неї будуть застосовані санкції за національним законодавством.

Міжнародна
організація
праці

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект ЄС–МОП

«На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні»

Проект фінансується
Європейським Союзом

Дотримання бізнесом принципів запобігання примусовій праці й торгівлі людьми

Різні підходи та механізми

Жолт Дудаш (МОП)

Дата: 11 квітня 2023 року

www.ilo.org/shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>

<https://www.youtube.com/c/EUILOProjectUkraine>